

Обґрунтування
про прийняття постанови НКРЕКП
«Про затвердження Змін до Правил ринку»

Згідно з частиною другою статті 2 Закону України «Про ринок електричної енергії» правила ринку розробляються і адмініструються оператором системи передачі та затверджуються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор).

Так, НЕК «УКРЕНЕРГО» листом від 14.01.2025 № 01/2342 надано Регулятору пропозиції щодо внесення змін до Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307 (далі – Правила ринку), у частині удосконалення порядку розрахунку маржинальних цін балансуючої електричної енергії та цін небалансу електричної енергії.

За результатами опрацювання наданих НЕК «УКРЕНЕРГО» пропозицій Департаментом енергоринку розроблено проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил ринку», яким передбачається:

удосконалення порядку розрахунку маржинальних цін балансуючої електричної енергії на розвантаження та на завантаження для кожної одиниці реального часу, та їх використання для подальших розрахунків обсягу списання/нарахування коштів за активовану балансуючу електричної енергії та небаланси електричної енергії;

уточнення механізму розрахунку маржинальних цін балансуючої електричної енергії та цін небалансу електричної енергії, що передбачає конкретизацію показників, що приймаються до розрахунку зазначених цін, та визначення принципу визначення таких цін у випадку відсутності окремих складових розрахунку.

З огляду на викладене, на засіданні НКРЕКП, що проводилось у формі відкритого слухання, 04 лютого 2025 року схвалено проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил ринку» (далі – Проєкт постанови).

Відповідно до положень Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та Порядку проведення відкритого обговорення проєктів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, 07 березня 2025 року відбулось відкрите обговорення отриманих Регулятором від заінтересованих сторін зауважень та пропозицій до Проєкту постанови, за результатами якого було доопрацьовано Проєкт постанови та складено протокол відкритого обговорення разом з таблицею узгоджених пропозицій та їх обґрунтуванням, який оприлюднено на офіційному вебсайті НКРЕКП.

УВ
НКРЕКП
№903-22.1.2/25 від 14.05.2025
КЕП: Сідоров І. В. 14.05.2025 15:57
3FAA9288358EC00304000000A322320033BFE200
Сертифікат дійсний з 07.04.2025 до 05.04.2027 10:28

Згідно з частиною другою статті 2 Закону України «Про ринок електричної енергії» проекти правил ринку, правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, кодексів системи передачі та систем розподілу, кодексу комерційного обліку, правил роздрібного ринку, інших нормативно-правових актів, що можуть вплинути на конкуренцію, підлягають погодженню з Антимонопольним комітетом України.

У зв'язку з цим, НКРЕКП листом від 14.04.2025 № 4145/22.1.2/7-25 направлено Проект постанови для його розгляду та погодження. У свою чергу, Антимонопольний комітет України листом від 24.04.2025 № 128-06/01-115-НПА надав зауваження та пропозиції до Проекту постанови.

Ураховуючи зазначене, Регулятор листом від 01.05.2025 № 4846/22.1.2/7-25 повторно направив до Антимонопольного комітету України доопрацьований Проект постанови. Антимонопольний комітет України листом від 06.05.2025 № 128-06/02-137-НПА повідомив про його погодження.

Зважаючи на викладене, Департамент енергоринку пропонує до прийняття проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил ринку».

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля СІДОРОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

Про затвердження Змін
до Правил ринку

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Правил ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 307, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної
комісії, що здійснює
державне регулювання у
сферах енергетики та
комунальних послуг
№ _____

Зміни до Правил ринку

У розділі V:

1. У главі 5.13:

1) пункт 5.13.1 викласти в такій редакції:

«5.13.1. Балансуючий ринок генерує основані на ОРЧ диспетчерські команди для одиниць надання послуг з балансування (у МВт) та основані на ОРЧ маржинальні ціни балансууючої енергії (у грн/МВт·год), що використовуються для розрахунків за балансууючу електричну енергію, включаючи активацію балансууючої електричної енергії в реальному часі одиницями надання послуг з балансування відповідно до їх остаточних повідомлень про фізичний відбір/відпуск (у МВт·год).

Основані на ОРЧ маржинальні ціни балансууючої електричної енергії визначаються в кожній зоні для кожної ОРЧ у такий спосіб:

1) маржинальною ціною балансууючої електричної енергії на завантаження в зоні z за ОРЧ rtu ($MP_{z,rtu}^{up}$) є:

найбільша ціна активованої пропозиції на балансууючу електричну енергію на завантаження протягом цієї ОРЧ – при наявності дефіциту в зоні системи у цій ОРЧ;

середньоарифметичне значення останніх маржинальних цін балансууючої електричної енергії на завантаження за аналогічні ОРЧ аналогічного розрахункового періоду, що наявні за попередні тридцять торгових днів – при наявності профіциту в зоні системи у цій ОРЧ або якщо при наявності дефіциту в зоні системи у цій ОРЧ відсутні активації пропозицій на балансууючу електричну енергію на завантаження або всі активовані пропозиції на балансууючу електричну енергію на завантаження акцептовані як такі, що врегульовують системні обмеження в зоні;

ціна купівлі-продажу електричної енергії на РДН за відповідний розрахунковий період або у разі якщо торги на РДН на цей розрахунковий період не відбулись – середньозважене значення цін купівлі-продажу електричної енергії на РДН за попередні тридцять днів – якщо зона системи є збалансованою (не перебуває в дефіциті або в профіциті) у цій ОРЧ;

2) маржинальною ціною балансуючої електричної енергії на розвантаження в зоні z за ОРЧ rtu ($MP_{z,rtu}^{dn}$) є:

найменша ціна активованої пропозиції на балансууючу електричну енергію на розвантаження протягом цієї ОРЧ – при наявності профіциту в зоні системи у цій ОРЧ;

середньоарифметичне значення останніх маржинальних цін балансуючої електричної енергії на розвантаження за аналогічні ОРЧ аналогічного розрахункового періоду, що наявні за попередні тридцять торгових днів – при наявності дефіциту в зоні системи у цій ОРЧ, або якщо при наявності профіциту в зоні системи у цій ОРЧ відсутні активації пропозицій на балансууючу електричну енергію на розвантаження, або всі активовані пропозиції на балансууючу електричну енергію на розвантаження акцептовані як такі, що врегульовують системні обмеження в зоні;

ціна купівлі-продажу електричної енергії на РДН за відповідний розрахунковий період або у разі якщо торги на РДН на цей розрахунковий період не відбулись – середньозважене значення цін купівлі-продажу електричної енергії на РДН за попередні тридцять днів – якщо зона системи є збалансованою (не перебуває в дефіциті або в профіциті) у цій ОРЧ.»;

2) у пункті 5.13.3:

підпункт 1 доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«До розрахунку приймаються обсяги активованої балансуючої електричної енергії на завантаження та маржинальні ціни балансуючої електричної енергії на завантаження лише тих ОРЧ, у яких зона системи перебуває в дефіциті.

Якщо зона системи у розрахунковому періоді перебуває у дефіциті та обсяг активованої балансуючої електричної енергії на завантаження ($\sum_{rtu \in t} ABE_{z,rtu}^{up}$) протягом цього розрахункового періоду дорівнює нулю, то ціна небалансу для врегулювання небалансів електричної енергії ($IMSP_{z,t}$) дорівнює максимальному значенню з маржинальних цін балансуючої електричної енергії на завантаження ($MP_{z,rtu}^{up}$) усіх ОРЧ цього розрахункового періоду;»;

підпункт 2 доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«До розрахунку приймаються обсяги активованої балансуючої електричної енергії на розвантаження та маржинальні ціни балансуючої електричної енергії на розвантаження лише тих ОРЧ, у яких зона системи перебуває в профіциті.

Якщо зона системи у розрахунковому періоді перебуває у профіциті та обсяг активованої балансуючої електричної енергії на розвантаження ($\sum_{rtu \in t} ABE_{z,rtu}^{dn}$) протягом цього розрахункового періоду дорівнює нулю, то ціна небалансу для врегулювання небалансів електричної енергії ($IMSP_{z,t}$) дорівнює мінімальному значенню з маржинальних цін балансуючої

електричної енергії на розвантаження ($MP_{z,rtu}^{dn}$) усіх ОРЧ цього розрахункового періоду;»;

у підпункті 3:

абзац перший викласти в такій редакції:

«3) якщо зона системи є збалансованою протягом розрахункового періоду, то»;

в абзаці третьому цифри «30» замінити словом «тридцять».

2. У пункті 5.14.5 глави 5.14:

1) підпункт 1 доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«До розрахунку приймаються обсяги активованої балансуючої електричної енергії на завантаження та маржинальні ціни балансуючої електричної енергії на завантаження лише тих ОРЧ, у яких зона системи перебуває в дефіциті.

Якщо зона системи у розрахунковому періоді перебуває у дефіциті та обсяг активованої балансуючої електричної енергії на завантаження ($\sum_{rtu \in t} ABE_{z,rtu}^{up}$) протягом цього розрахункового періоду дорівнює нулю, то маржинальна ціна балансуючої електричної енергії на завантаження за розрахунковий період ($MSP_{z,t}^{up}$) дорівнює максимальному значенню з маржинальних цін балансуючої електричної енергії на завантаження ($MP_{z,rtu}^{up}$) усіх ОРЧ цього розрахункового періоду;»;

2) підпункт 2 доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«До розрахунку приймаються обсяги активованої балансуючої електричної енергії на розвантаження та маржинальні ціни балансуючої електричної енергії на розвантаження лише тих ОРЧ, у яких зона системи перебуває в профіциті.

Якщо зона системи у розрахунковому періоді перебуває у профіциті та обсяг активованої балансуючої електричної енергії на розвантаження ($\sum_{rtu \in t} ABE_{z,rtu}^{dn}$) протягом цього розрахункового періоду дорівнює нулю, то маржинальна ціна балансуючої електричної енергії на розвантаження за розрахунковий період ($MSP_{z,t}^{dn}$) дорівнює мінімальному значенню з маржинальних цін балансуючої електричної енергії на розвантаження ($MP_{z,rtu}^{dn}$) усіх ОРЧ цього розрахункового періоду;».

Директор
Департаменту енергоринку

Ілля СІДОРОВ